

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2018

OECD Indicators

Summary in Danish

Read the full book on: [10.1787/eag-2018-en](https://doi.org/10.1787/eag-2018-en)

Uddannelse 2018 - kort fortalt

OECD-indikatorer

Sammendrag på dansk

Virningen af socioøkonomisk status på ligestilling i uddannelsessektoren synes at blive opbygget livet igennem

Trods betydelige landvindinger på uddannelsesområdet i de seneste ti år har personer med lavtuddannede forældre, og således med lav socioøkonomisk status, mindre sandsynlighed for at deltage i førskoleundervisningsprogrammer, afslutte en gymnasieuddannelse og fortsætte med en videregående uddannelse end dem, hvor mindst én af forældrene har en videregående uddannelse. Hvor to tredjedele af de 25-64-årige, hvis forældre ikke har afsluttet en uddannelse på gymnasieniveau, forventes at nå et højere uddannelsesniveau end deres forældre, får de fleste af dem en højere erhvervsuddannelse. Det samme gør sig gældende for de videregående uddannelser: I de OECD-lande, hvor der findes tilgængelige data, udgør de 18-24-årige, hvis forældre ikke har taget en videregående uddannelse, kun 47 % af de nye studerende på bachelor-niveau, programmer for langvarige første akademiske grader, selv om de udgør 65 % af befolkningen i denne aldersgruppe. Disse uligheder går igen på arbejdsmarkedet: Personer, der kun har opnået en gymnasieuddannelse, har mindre sandsynlighed for at finde beskæftigelse, og tjener kun 65 % af, hvad deres akademikeruddannede jævnaldrende gør.

Forskellen mellem mænd og kvinder favoriserer kvinder i uddannelsessektoren, men mænd på arbejdsmarkedet

I gennemsnit udgør drenge i de OECD-lande, hvor der foreligger tilgængelige data, omkring 60 % af omgængerne i gymnasiet og har mindre sandsynlighed for at afslutte dette uddannelsesniveau end piger. Resultatet er, at flere piger end drenge får eksamen på dette niveau. Mænd har ligeledes mindre sandsynlighed end kvinder for at få en videregående uddannelse: 38 % af mænd mellem 25-34 år havde i 2017 en videregående uddannelse i OECD-landene sammenlignet med 50 % kvinder i samme aldersgruppe, og denne forskel er øget over de seneste 10 år.

Trods bedre uddannelsesresultater har kvinder fortsat dårligere beskæftigelsesmuligheder. I gennemsnit for OECD-landene er 80 % af unge kvinder med en akademisk uddannelse i beskæftigelse, sammenlignet med 89 % af unge mænd med samme uddannelsesniveau, og forskellen mellem dem stiger, jo lavere uddannelsesniveaet er. Kvinder med en videregående uddannelse tjener også i gennemsnit for OECD-landene 26 % mindre end mænd med en videregående uddannelse. Dette løngab er en afspejling af den kønsulighed, der kan observeres mellem højt- og lavtlønsstudieområder på de videregående uddannelser, men det kan også skyldes, at kvinder har større sandsynlighed for at opleve perioder med inaktivitet eller ledighed, hvilket kan udsætte lønforhøjelser.

Udenlandsk fødte voksne og personer med indvandrerbaggrund har mindre sandsynlighed for at deltage i uddannelse og klare sig godt på arbejdsmarkedet

Første- og andengenerationsindvandrere er underrepræsenteret blandt studerende og dimittender på bachelorniveauet eller første trin af uddannelsesprogrammer på universitetsniveau i lande, for hvilke der findes data. Udenlandsk fødte udlændinge, der kom til deres værtsland i en alder af 26 år eller senere, har ligeledes en tendens til at deltage mindre i formel og/eller ikke-formel uddannelse end deres indenlandsk fødte jævnaldrende eller end dem, der kom før 25-årsalderen, på grund af deres mindre erfaring med uddannelsessystemet og sproget i værtslandet.

I de fleste OECD-lande er beskæftigelsen lavere blandt udenlandsk fødte med en videregående uddannelse end blandt indenlandsk fødte med en videregående uddannelse, mens det modsatte ofte gør sig gældende blandt dem med lavere uddannelsesniveau. Disse modsatrettede tendenser afspejler de problemer, som udenlandsk fødte voksne med en videregående uddannelse har med at opnå anerkendelse i værtslandet for deres uddannelse og erfaring, og det forhold, at arbejdsgivere føler sig tiltrukket af udenlandsk fødte og lavtuddannede voksnes lavere lønkrav. Udenlandsk fødte voksne har større sandsynlighed for hverken at komme i arbejde eller få en uddannelse. Omkring 18 % af udenlandsk fødte 15-29-årige har hverken en uddannelse eller er i beskæftigelse sammenlignet med 13 % af de indenlandsk fødte unge voksne.

Trods stigende offentlige udgifter kommer en væsentlig del af de samlede midler til videregående uddannelse og førskoleundervisning fra private bidrag

Udgifterne pr. elev/studerende steg mellem 2010 og 2015 med 5 % inden for grundskoleuddannelse, gymnasie- og postgymnasial uddannelse, ikke-videregående uddannelse, og med 11 % inden for de videregående uddannelser. Uddannelsesinstitutioner er fortsat overvejende offentligt finansieret. I 2015 tegnede offentlige midler sig for 90 % af finansieringen til grundskoleuddannelse, gymnasie- og postgymnasial uddannelse samt ikke-videregående uddannelse. Da en større andel af finansieringen af videregående uddannelse kommer fra husholdninger, har landene indført finansielle mekanismer til støtte af familier. Mindst 75 % af de studerende i landene med de højeste undervisningsafgifter modtager sådanne lån eller stipendier.

Samtidig med at flere og flere 3-5-årige deltager i førskoleundervisning, er også de offentlige investeringer i førskoler stigende og udgjorde i 2015 83 % af den samlede finansiering. Over de seneste 10 år steg denne andel med 4 procentpoint i de lande, hvor der findes tilgængelige data. Imidlertid deltager i gennemsnit i OECD-landene ét ud af tre børn i førskoleundervisning i en privatfinansieret institution – en højere andel end, hvad der blev observeret på noget andet ikke-videregående uddannelsesniveau.

Lærerfaget lider fortsat under store kønsforskelle

Så godt som alle førskolelærere er kvinder, mens færre end én ud af to lærere på de videregående uddannelser er en kvinde. Dette kønsgab er øget over de seneste 10 år på primært og sekundært uddannelsesniveau og er indsnævret på det videregående niveau. Det er især vanskeligt at tiltrække mandlige lærere til faget: Hvor den gennemsnitlige realløn for kvindelige lærere er lig med eller højere end den gennemsnitlige løn for kvinder med en videregående uddannelse, tjener mandlige lærere på primært og sekundært niveau mellem 77 % og 88 % af gennemsnitslønnen for andre mænd i fuldtidsstillinger, der har en videregående uddannelse.

Dog er de lovmæssige lønninger for lærere på primært og sekundært niveau med 15 års erfaring og de mest gængse kvalifikationer i deres land steget med mellem 5 % og 8 % i perioden 2005 til 2017 som et gennemsnit af OECD-landene, for hvilke der findes tilgængelige data, og niveauet er nu tilbage på niveauet før krisen. Lærere kan ligeledes føle sig stærkt foranlediget til at blive skoleledere: Skolelederes reallønninger er mindst 35 % højere end lærerlønningerne og mindst 20 % højere end gennemsnitsindtjeningen for andre arbejdstagere med en videregående uddannelse.

Andre resultater

De regionale forskelle synes at stige i takt med, at uddannelsesniveaet stiger. Forskellene mellem subnationale regioner er mest udtalt inden for førskoleundervisning og børnepasning af de under 3-årige.

I halvdelen af OECD-landene og -økonomierne med tilgængelige data modtager skoleledere og lærere inden for handicap- og fjernundervisning et supplerende løntillæg.

I de fleste lande træffes beslutninger om tilrettelæggelsen af undervisningen overvejende på skoleniveau, mens beslutninger vedrørende planlægning og strukturer og ressourcer med større sandsynlighed vil blive truffet på højere myndighedsniveau.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2018), *Education at a Glance 2018: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2018-en